

Ülevaade I kvartali 2026 majandustegevusest

Vastavalt AS ALARA (AS) põhikirjale on tema põhitegevuseks Paldiski endise tuumaobjekti ja Tammiku radioaktiivsete jäätmete hoidla haldamine ja saastusest puhastamine, radioaktiivsete jäätmete käitlemise alaste projektide väljatöötamine ja rakendamine ning Eestis tekkivate radioaktiivsete jäätmete ning ohtlike jäätmete käitlemine ja ladustamine. AS lähtub oma tegevuses keskkonnaministri 23.01.2020. a. kinnitatud kiirgusohutuse riiklikus arengukavas 2018–2027, selle rakendusplaanis 2022–2025 ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise riiklikus tegevuskavas toodud tegevussuundadest, AS-i ainuaktsionäri ootustest, Kliimaministeeriumiga sõlmitava riigile vajalike teenuste osutamise ja sihtotstarbelise toetuse kasutamise lepingutest ning kiirgustegevuslubade ja keskkonnakaitselubade tingimustest.

AS omab kiirgustegevuslube, mille alusel on tal Eestis ainuõigus kiirgustegevuseks Paldiski endisel tuumaobjektil. Samuti omab AS lube radioaktiivse aine riigisiseseks veoks ning ioniseeriva kiirguse mõõteseadmete kalibreerimiseks.

AS omab keskkonnakompleksluba, mille alusel on tal Eestis ainuõigus ohtlike jäätmete ladestamiseks Vaivara OJKs.

Riigieelarvest finantseeritakse AS-i tegevust sihtotstarbelise toetuse kaudu Paldiski endise tuumaobjekti haldamiseks, Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuses tegevuse käivitamiseks ning käitluskeskuse ladestusala laiendamiseks, omanikuta kiirgusallikate ohustamiseks valmisolekuks ja radioaktiivsete jäätmete vastuvõtmiseks ja vaheladustamiseks. Sellele lisaks taotleb ja kasutab AS saastunud metallijäätmete sulatamiseks ning radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspäiga asukohauuringuteks ning radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse vahendeid.

Olulisemateks tegevusteks I kvartalis 2026 olid:

1. Paldiski endise tuumaobjekti ja Tammiku radioaktiivsete jäätmete hoidla haldamine, sh. nende kiirgusohutuse ning turvalisuse tagamine. Paldiski ja Tammiku objektidel teostati tavapäraseid hooldustoiminguid (hoonete ja ruumide hooldamine, teede puhastamine, valve korraldus jms.)
2. Radioaktiivsete jäätmete käitlemine, sh. jäätmete vastuvõtmine teistelt asutustelt ja organisatsioonidelt. Korraldati nende transport ning ka käitlemine.
3. Tammiku jäätmeoidla betoonkonstruktsioonide vabastamine. Paldiski objektile toodud betoonkonstruktsioonide vabastamistootluse esitamiseks välja töötatud metoodika alusel võeti konstruktsioonidest vajalikud proovid.
4. Saastunud metallijäätmete sulatamine. Metallijäätmed sulatati ümber ja edastati tulemuste kohta aruanne. Puhas metall suunatakse kohapeal taaskasutusse. Kontsentreeritud tagastatavad radioaktiivsed jäätmed transporditakse hiljemalt 2026 aasta novembriks edasiseks käitlemiseks Paldiski objektile asuvasse käitluskeskusesse, kus toimub nende lõppladustamiseks vajalik betoneerimine ja pakendamine. Seejärel ladustatakse jäätmed vahehooldlas kuni nende lõpliku ladustamiseni rajatavas lõpphooldlas.
5. Ioniseeriva kiirguse mõõteseadmete kalibreerimislabori rajamine. Akrediteerimistaotlus esitatati jaanuaris ja akrediteerimisvisiit toimub aprillis. Akrediteeritud teenuste osutamine on planeeritud alates juuni 2026.

6. Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuse haldamine ning ohtlike jäätmete vastuvõtmiseks valmisoleku loomine. Nõrgvee puhastuse toimimise tagamiseks teostati vajalikud korraliste heitveekäitlussüsteemi hooldused ning rikete kõrvaldamiseks ka remonttöid.
7. Alates oktoobrist 2025 toimub Vaivara OJKKs ladestuskõlbulike ohtlike jäätmete vastuvõtt. Ikv 2026 võeti vastu ca 350t jäätmeid
8. Kahe uue ladestuskärje projekteerimiseks ja ehitamiseks on sõlmitud leping OÜga Atemo. Projekteerimistööd on lõppenud ja ehitusluba väljastatud ning alusatud ehitusplatsi ettevalmistustöödega. Ladestuskärjed peavad valmima 2026 aasta lõpuks.
9. Esitati Keskkonnaametile Vaivara OJKK kompleksloa muutmise taotlus, mille eesmärk on sulgeda täitnud ladestusala, lisada uus ladestusala ning vajalikud ladestatavate jäätmete eelkäitlustehnoloogiad loale. Taotlus on 2025 detsembrist Keskkonnaameti menetluses.
10. Vaivara OJKK EMAS taotlemiseks vajalik kvaliteedisüsteemi tõendamisvisiit toimus jaanuaris 2026. Veebruaris esitati Keskkonnaagentuurile EMAS sertifikaadi väljastamise taotlus.
11. Valmistati ette riigihanke tehnilised tingimused pliikude käitlusest tekkiva metalliräbu ladestamiseks vajaliku eelkäitlemise tehnoloogia projekteerimiseks. Hange korraldatakse aprillis.